

KM คืออะไร?

บรรยายโดย กพ.กตฉ.กร.



ความหมายของ KM

การจัดการความรู้ หรือ **KM** ย่อมาจากคำว่า “Knowledge Management”

คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัว

บุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถ

เข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการ

ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิง

แข่งขันสูงสุด

ความหมายของ KM

KM ไม่ใช่เป้าหมาย แต่เป็นเครื่องมือ ที่จะช่วยให้มีการสร้าง รวบรวม จัดระบบ เผยแพร่ ถ่ายโอนความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อให้สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ทันเวลา และทันเหตุการณ์ จะส่งผลให้การ ปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะ ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร และเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

รูปแบบของความรู้ มี 2 ประเภท

1. ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ เอกสาร กฎระเบียบ วิธีการปฏิบัติงาน สื่อต่างๆ เช่น VCD DVD Internet เทป เป็นต้น และบางครั้งเรียกว่า ความรู้แบบรูปธรรม

2. ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ ประสบการณ์ แนวความคิด บางครั้งจึงเรียกว่า ความรู้แบบนามธรรม

กระบวนการจัดการความรู้ KM Process

- เราต้องมีความรู้เรื่องอะไร ?
- เรามีความรู้เรื่องนั้นหรือยัง ?

- ความรู้อยู่ที่ใคร อยู่ในรูปแบบอะไร ?
- จะเอามารวมกันได้อย่างไร ?

- จะแบ่งประเภท หัวข้ออย่างไร ?

- จะทำให้เข้าใจง่ายและสมบูรณ์อย่างไร ?

- เรานำความรู้มาใช้งานได้ง่ายหรือไม่ ?

- มีการแบ่งความรู้ให้กันหรือไม่ ?

- ความรู้นั้นทำให้เกิดประโยชน์กับองค์กรหรือไม่ ?
- ทำให้องค์กรดีขึ้นหรือไม่ ?

- การบ่งชี้ความรู้

- การสร้างและแสวงหาความรู้

- การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

- การประมวลและกลั่นกรองความรู้

- การเข้าถึงความรู้

- การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

- การเรียนรู้

การจัดการความรู้ และรายละเอียดย่อ

• การบ่งชี้ความรู้

• การสร้างและแสวงหาความรู้

• การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

• การประมวลและกลั่นกรองความรู้

• การเข้าถึงความรู้

• การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

• การเรียนรู้

• ระบุประเด็นความรู้ รูปแบบและผู้ที่สอดคล้องกับนโยบาย ขอบเขตและเป้าหมายของหน่วย

• รวบรวมความรู้ใหม่ รักษาความรู้เดิม และกรองความรู้ที่ไม่ได้ใช้ออกจากแหล่งรวบรวม

• วิเคราะห์และคัดแยกความรู้เป็นกลุ่มประเด็นให้ง่ายต่อการเข้าถึงอย่างมีขั้นตอน

• ปรับปรุงให้ความรู้มีรูปแบบมาตรฐาน ไม่ซ้ำซ้อน มีความสมบูรณ์ มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

• สร้างแหล่งเผยแพร่ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

• นำความรู้เข้าสู่เวทีแลกเปลี่ยนที่มีฐานความรู้หรือฐานข้อมูลรองรับให้ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น

• ใช้ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เป็นวงจรความรู้ที่มีการเรียนรู้ และพัฒนาให้เกิดประสบการณ์ใหม่อยู่เสมอ

ต.ย.การจัดการความรู้ของ กฟก.๑



“เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงานของ ทร.”
นโยบาย ผบ.ทร. ประจำปี ๖๐
ด้านบริหารจัดการ ข้อ ๑

พัฒนาระบบบริหารจัดการของกองทัพเรือ สู่ความเป็นเลิศ โดยการพัฒนาให้เป็น
องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง มุ่งบูรณาการจัดการความรู้เข้ากับการปฏิบัติงานของ ทร.
(Core Business)



“เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติการทางเรือเพื่อสนับสนุน
ภารกิจของกองเรือยุทธการ และกองทัพเรือ”
ยุทธศาสตร์

- ๑ พัฒนากำลังพลให้มีความรู้ด้านการจัดการความรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้น
- ๒ พัฒนาระบบการและระบบการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ๓ พัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถเป็นศูนย์รวมองค์ความรู้และสามารถ
เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศของหน่วยอื่นได้



“เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของ กฟก.๑”

Core
Business

เพิ่ม
ประสิทธิภาพ

นำเทคโนโลยี
มาใช้

สื่อขอผลการ
ดำเนินการ

ความพร้อม
องค์บุคคล/วัสดุ/ยุทธวิธี

➔ KM 60

เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของ กฟก.๑

การจัดการความรู้ของ กคน.

เผยแพร่ความรู้เรื่องเรือดำน้ำ การปฏิบัติการเรือดำน้ำ และสนับสนุนการฝึกปราบเรือดำน้ำ

“ถามว่า เรือ “ส” จะมีในเมืองไทยได้หรือไม่แล้ว ต้องขอตอบว่า ได้ เป็นแน่”

“ในที่สุดนี้ จะขอกล่าวอีกทีหนึ่ง ว่าเราควรจะมี
วินิจจัยเสียให้เด็ดขาด ว่าควรจะมีเรือ ส หรือไม่
เพราะถ้าจะมีแล้วเข้าใจว่า กองเรือ ส
จะเป็นส่วนสำคัญของกองทัพเรือไทยอย่างหนึ่ง
เพราะฉะนั้นถ้าจะมีแล้วควรมีให้ใช้ได้จริงๆ
ไม่ใช่มีสำหรับประดับพระเกียรติยศ
หรือเมื่อเห็นว่า “ควรมีไว้บ้าง”

อย่ามีเสียเลยดีกว่า ไม่เสียเงิน”

16 มิถุนายน 2568 “ครบรอบ 100 ปี ความเห็นเรื่องเรือ ส”
จอมพลเรือ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
“สมเด็จพระราชบิดา - เจ้าฟ้าทหารเรือ” พระผู้ทรงริเริ่มและบุกเบิกเรือดำน้ำแห่งราชธานี



ภาพจากหนังสือ “เจ้าฟ้าทหารเรือ”

ความเห็นเรื่องเรือ “ส”

นายเรือโท กรมขุนสงขลานครินทร์

พระพุทธศักราช ๒๔๕๔

“การเห็นนั้น ถ้าเวลาดำน้ำแลเห็นแต่กล้องตาดู แลถ้ามีคลื่นแล้วเล่นตามคลื่น
จะไม่เห็นได้เลย มีคนคิดจะดูเรือ “ส” จากเรือมิน
แต่โดยเหตุที่เรือ “ส” ทาสักกันเสียแล้ว
เพราะฉะนั้นคงเห็นได้ยาก”

16 มิถุนายน 2568 “ครบรอบ 100 ปี ความเห็นเรื่องเรือ ส”
จอมพลเรือ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
“สมเด็จพระราชบิดา - เจ้าฟ้าทหารเรือ”
พระผู้ทรงริเริ่มและบุกเบิกเรือดำน้ำแห่งราชธานี



“...ในส่วนป้องกันข้าหรือกองทัพทะเล เครื่องที่จะทำให้องค์ทัพใหญ่หวาดเสียว
อย่างที่สุด ก็คือเรือดำน้ำ เรื่องนี้ นายเรือโท สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมขุนสงขลานครินทร์ ได้ทรงทำรายงานต่างๆ อย่างละเอียด
ไว้ที่กรมทหารเรือแล้ว นายหมยพระปรีชาสามารถอย่างยิ่ง...
เห็นด้วยเกล้าว่าถ้ากรุงสยามมีเรือดำน้ำ จะเป็นเครื่องป้องกันสำคัญมาก
เรือจะนับเป็นเครื่องป้องกันอย่างดีที่สุดก็ว่าได้...”

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์
กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
2 มีนาคม 2462

“ครบรอบ 100 ปี ความเห็นเรื่องเรือ ส”
จอมพลเรือ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
“สมเด็จพระราชบิดา - เจ้าฟ้าทหารเรือ” พระผู้ทรงริเริ่ม
และบุกเบิกเรือดำน้ำแห่งราชธานี

ความเห็นเรื่องเรือ “ส”

นายเรือโท กรมขุนสงขลานครินทร์

พระพุทธศักราช ๒๔๕๔

KM ASSESSMENT



ตรวจ ๒ ส่วน

แบบทดสอบ

ส่วนที่ ๑ การรับรู้ของกำลังพลใน KM PROCESS
๗ ขั้นตอน

ส่วนที่ ๒ ตรวจสอบแบบฟอร์ม



แบบทดสอบการรับรู้เรื่องการจัดการความรู้

- จงเขียนขั้นตอนของกระบวนการจัดการความรู้และอธิบายความหมายของแต่ละหัวข้อมาพอสังเขป

|

แบบฟอร์มการตรวจการจัดการความรู้			
หัวข้อ	ประเด็นการประเมิน	มี	ไม่มี
	ตรวจการรับรู้ในกระบวนการจัดการความรู้ (แบบสอบถาม)	30	0
1	มีหัวข้อแนวปฏิบัติที่ดี (BEST PRACTISE)	10	0
2	มีที่มาของการดำเนินงานจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการ	10	0
3	มีการเชื่อมโยงแนวปฏิบัติที่ดีกับกระบวนการของหน่วย	10	0
4	มีการเชื่อมโยงแนวปฏิบัติที่ดีกับกระบวนการหลักของหน่วย	10	0
5	มีแผนงานของการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี	30	0
		100	0



เกณฑ์การประเมินดังนี้

๑. มีวิธีการในการวางแผนเพื่อให้การจัดการความรู้ของหน่วยให้บรรลุเป้าหมาย
๒. มีการคัดเลือกขอบเขต เป้าหมายของการจัดการความรู้เพื่อจัดทำ Action plan
๓. การถ่ายทอดแผนไปสู่ผู้ปฏิบัติของหน่วยอย่างทั่วถึง
๔. การติดตามและประเมินผลตามแผน
๕. มีการรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้บริหารทราบ
๖. มีการกำหนดทีมงานเพื่อรับผิดชอบอย่างชัดเจน
๗. บุคลากรของหน่วยได้รับการอบรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
๘. มีระบบการให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วย เช่น การปฐมนิเทศ ระบบพี่สอนน้อง แผนพัฒนา
รายบุคคล และ E-learning เป็นต้น
๙. มีวิธีการส่งเสริม จูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมกับkmของหน่วย
๑๐. ส่งเสริมให้บุคลากรปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
๑๑. มีกระบวนการจัดการความรู้สอดคล้องกับกระบวนการหลักของหน่วย
๑๒. มีกระบวนการจัดการความรู้สอดคล้องกับกระบวนการสนับสนุนของหน่วย

แบบทดสอบ

เขียนชื่อ นามสกุล ที่หัวกระดาษด้านขวา
ใช้เวลาทำแบบทดสอบ 10 นาที

แบบทดสอบการรับรู้เรื่องการจัดการความรู้

- จงเขียนขั้นตอนของกระบวนการจัดการความรู้และอธิบายความหมายของแต่ละหัวข้อมาพอสังเขป